

E-FATURA SÜRECİNİN YOL HARİTASI VE KULLANILACAK YÖNTEMLERİN ÖZET ANALİZİ

Kullanıcı Hesabı için Başvuru :

E-fatura uygulamasını kullanacak mükellefler öncelikle “kullanıcı hesabı” oluşturmalarıdır. Bunun için ilk olarak Gelir İdaresi Başkanlığı’na başvuru yapmalı ve bu başvurularını tamamlamalıdır. Gelir İdaresi Başkanlığı’nın Yeni Ziraat Mahallesi Etlik Caddesi No:16 06110 Dışkapı/ANKARA adresinde bulunan GİB Denetim ve Uyum Yönetimi Daire Başkanlığı’na yazılı olarak başvurulabileceği gibi www.efatura.gov.tr’ den de başvuru yapılabilir. Başvuru için gerekli olan belgeler şirket adına imza yetkisine sahip kişi tarafından doldurulmalıdır.

Kullanıcı hesabı oluşturmak için başvuru sırasında aşağıdaki evraklar Gelir İdaresi Başkanlığı’na sunulmak zorundadır;

- a) E-Fatura Uygulaması Başvuru Formu ve Taahhütnamesi,
- b) Elektronik Mali Mühür Sertifika Sahibi Taahhütnamesi’nin imzalı aslı,
- c) Başvuru formuna ve Mali Mühür taahhütnamesine şirket adına imza atan kişi veya kişilerin yetkili olduğunu gösteren şirket imza sirkülerinin noter onaylı örneği,
- d) Şirket kuruluş sözleşmesi Ticaret Sicil Gazetesinde 1/10/2003 tarihinden önce yayımlanmış ise ilgili ticaret sicil gazetesinin noter onaylı örneği veya aslının getirilmesi halinde Başkanlıkça onaylanmak üzere fotokopisi.

Mali Mühür :

E-fatura uygulamasında mükelleflerin “mali mühür” almaları zorunludur. Mali mühür, e-faturaya ait bilgi bütünlüğünü sağlar ve kaynağının inkar edilmezliğini garanti altına alır. Mali mühür, Kamu Sertifikasyon Merkezi’nden alınır. “Mali Mühür Sipariş Formu” nu dolduran mükellefler, başvuru bedelini (690.30 TL) bankaya yatırır ve form ile dekontu Kamu Sertifikasyon Merkezi’nin +90 (262) 648 18 00 numarasına fakslarlar. Buna ek olarak, ödendi belgesi ve başvuru formunun Kamu Sertifikasyon Merkezi’nin TÜBİTAK Yerleşkesi P.K. 74, Gebze 41470 Kocaeli adresine gönderilmesiyle beraber sertifika üretim süreci başlar. Sertifika üretimleri tanımlanan mükelleflerin, sertifikalarının yetkili kişilere teslimi sağlanır. Teslim sonrasında mükellefi temsile yetkili kişi, Mali Mühür ve Güvenlik Hizmet Sertifikasının

kullanıma açılması amacıyla “MÜS ve GÜS Kullanıma Açma/İptal Etme” formunu doldurup Kamu Sertifikasyon Merkezi’ne faksılar. Bununla beraber, mükellefin sertifika parolası onaylanır ve mali mühür süreci tamamlanır. Mali mühür sertifika adımlarında mükellefler fatura adetlerine göre 2 farklı donanım tercih edebilirler.

- a) HSM (Donanımsal Güvenlik Modülü): Çok fatura düzenleyen firmalara tavsiye edilir. Saniyede 45-50 fatura imzalanır.
- b) Akıllı Kart Okuyucu: USB ve Masaüstü olarak 2 seçeneği vardır ve 10-12 saniyede bir fatura imzalanır.

E-Fatura Sistemi Seçenekleri :

Mükelleflerin, e-fatura sistemini kullanmalarında tercih edebilecekleri 3 seçenek bulunmaktadır.

- 1) GİB Portalı Üzerinden e-fatura sistemini kullanmak,
- 2) Uyumlu bir yazılım programı ile GİB’e entegrasyon sağlamak,
- 3) Özel entegratörler aracılığıyla

GİB Portalının Kullanımı : Aylık düzenledikleri fatura adedi düşük olan ya da bilgi işlem sistemi yeterli olmayan firmaların tercih edeceği yöntemdir. Portal ortalama olarak aylık 5.000 adet faturayı desteklemektedir. E-beyanname sisteminin kullanımında olduğu gibi mükellefler açısından herhangi bir maliyet söz konusu değildir. Bu seçenek, e-fatura uygulamasına ait temel fonksiyonları bünyesinde barındırmaktadır. Bu kapsamda; e-fatura oluşturma, alıcıya gönderme, e-fatura alma ve elektronik ortamda arşivleme mümkündür.

GİB ile Entegrasyon : Aylık düzenledikleri fatura sayısı 5.000 adedi aşan ve bilgi işlem alt yapısı yeterli olan firmaların tercih edebileceği yöntemdir. Firma çok fazla sayıda fatura düzenliyor ve alıyor, ek olarak faturaları kendi bilgi işlem sisteminde saklamak istiyor ise kullandıkları bilgi işlem sistemini GİB sistemine entegre edebilirler. Bu seçeneğin tercih edilmesi durumunda mükellef, bilgi işlem sisteminin 7x24 çalışmasından, güvenliğinden, yedeklemesinden, virüs kontrollerinden ve benzeri altyapısal gereksinimlerden kendisi sorumlu olacaktır. Dolayısıyla şirketlerin bilgi teknolojilerine yüksek tutarlı yatırım yapmaları gerekmektedir. Firmalar açısından bu seçeneğin ayrıca lisans maliyeti de bulunmaktadır. Zira lisans mükellefe ait olmaktadır. Söz konusu lisans bedeli kullanılan bilgi işlem sistemi &

kurumsal kaynak planlamasına göre yaklaşık 7.500 TL ile 75.000 TL arasında değişmektedir. Entegrasyonu sağlayan bazı firmalar yıllık bakım ücreti almazken bazıları ise yaklaşık 5.000 TL civarında bakım ve destek ücreti talep edebilmektedirler. GİB ile entegrasyon seçeneğinde firmalar başvuru belgelerine ek olarak, e-fatura uygulamasında entegrasyon yapacaklarına dair bir dilekçe ve Bilgi İşlem Sistemi raporu ile Gelir İdaresi Başkanlığı'na başvuruda bulunacaklardır. Test çalışmalarının sonucunda teknik onayın alınmasının ardından e-fatura uygulamasında kayıtlı kullanıcı olunabilecektir. Söz konusu test adımları en geç 31.12.2013 tarihine kadar tamamlanmak durumundadır. Testlerin belirlenen tarihe kadar tamamlanamaması durumunda, bahse konu mükelleflerin 01.01.2014 tarihinden itibaren GİB Portal hesabı aktif edilecek ve e-fatura işlemlerini bu portal üzerinden yürütmeleri sağlanacaktır.

Özel Entegratör : Aylık olarak yaklaşık 5.000 adetten fazla fatura düzenleyen ve bilgi işlem altyapısı yetersiz olan veya bilgi işlem altyapısı yeterli olmakla birlikte bu yönde ekstra geliştirme yapmak istemeyen firmalara önerilen yöntemdir. E-fatura ihtiyaçlarını karşılaması açısından GİB ile Entegrasyon çözümü ile aynı kapsama sahiptir. Bu yöntemde firmalar, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından ilan edilen özel entegratörler aracılığı ile de e-fatura sistemine dahil olurlar. GİB'den özel entegrasyon izni almış firmalar, özel entegratör olarak mükelleflere e-fatura yazılım ve donanım altyapı uygulamasını erişime açmaktadırlar. Özel entegrasyon seçeneğinin firmalara 2 türlü maliyeti olmaktadır. Aylık sabit bir rakam (örneğin; 200 Euro) ve/veya fatura başına bir bedel (örneğin; 0,02 Euro) ödenmesi söz konusudur. Bu maliyetin belirlenmesinde aylık fatura adedi etkili olmaktadır. Örneğin; aylık 10.000 adet fatura için sabit olarak 200 Euro ödeme yapılırken, 10.000 adedin aşılması halinde her bir fatura için ekstra 0,02 Euro ödeme daha yapılmaktadır. Bazı özel entegrasyon firmaları ise sabit bedel seçeneği sunmamakta yalnızca fatura adedi üzerinden fiyatlandırılmaktadırlar. Bu uygulamada fatura adetleri 1-100, 101-500, 501-5000, 5001-7.500, ... 25.000-50.000, 50.001 ve üzeri dilimleri bazında 0,15 TL ile 0,8 TL arasında fiyatlandırılmakta ve kullanıcı başına 20-30 TL arası bir bedel tahsil edilmektedir. Özel entegrasyon firmaları, bu sistemi kullanacak personelin eğitimini de sağlamakta ve adam başı bir bedel üzerinden (örneğin; 300 Euro) fatura düzenlemektedirler. Özel entegrasyon firmaları saklama hizmeti için de ayrıca sabit (örneğin; 100 Euro) ya da fatura bazlı (örneğin; 0,05 kuruş) hizmet vermektedirler. Bu maliyetlere karşın, özel entegrasyon seçeneğinde firmalar bilgi işlem sistemlerine herhangi bir yatırım yapmazlar. Saklama ve arşivlere erişim dahil olmak üzere aylık olarak öngörülebilir bir maliyete katlanırlar. Felaket kurtarma merkezi, 7x24 çalışma, veri güvenliği, vb. açısından

gerekli güvenliği sağlamış olurlar. Gerek GİB ile Entegrasyon gerekse de Özel Entegratör seçeneklerinde; fatura detayı bazında temel, dönemsel ve sistemsel raporlama, iş akışı kuralları oluşturma, kritik tarih ve işlemleri hatırlatma, yetki seviyesi ve rol bazında kabul, ret veya iade cevaplarını üretme, otomatik e-posta gönderimi ile ilgili kurallar belirleme, özel kontroller, arşiv oluşturma ve seçilen detay bazında arşive erişim imkanları sağlanır. Özel entegratör aracılığı ile e-fatura uygulamasına dahil olacak firmalar bu durumu Gelir İdaresi Başkanlığı'na dilekçe ile bildirmek durumundadırlar. Özel entegratör, anlaşma yaptığı mükellefler için güvenli kullanıcı hesapları açarak yönetir ve bu mükelleflerin faturalarını Başkanlık sistemi üzerinden alıcıya yönlendirir. Özel entegratör, fatura gönderme ve alma anlaşması yaptığı mükellefin VKN/TCKN bilgisini hizmete başlamadan önce web servis üzerinden Başkanlığa iletmelidir. Bu anlamda mükellefin kullanıcı hesabı tanımlaması anlaşma yaptığı özel entegratör aracılığı ile 31.12.2013'e kadar yapılacaktır.

Uygulama :

e-Fatura uygulamasına geçmesi zorunlu olan firmalar 421 Sıra No.lu VUK Genel Tebliği ile belirlenmiştir. İlgili tebliğ hükümleri gereğince, 04.12.2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun kapsamında madeni yağ lisansına sahip olanlar (listesi Enerji Piyasası Düzenleme kurulu'nun internet sitesinde bulunmaktadır) ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31.12.2011 tarihi itibarı ile asgari 25 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

06.06.2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal edenler ile bunlardan 2011 takvim yılında mal alan mükelleflerden 31.12.2011 tarihi itibarıyla asgari 10 Milyon TL brüt satış hasılatına sahip olanlar.

01.09.2013 tarihine kadar Gelir İdaresi Başkanlığına yazılı olarak başvurmak ve 31.12.2013 tarihine kadar e-fatura uygulamasına geçmek ve 2014 takvim yılının içinde e-defter tutmak zorundadırlar.

Zorunlu olarak e- fatura uygulamasından yararlanan mükelleflerin birbirlerine yapmış oldukları mal teslimi veya hizmet ifaları için e- fatura düzenlemeleri zorunludur. Elektronik Fatura uygulamasından yararlanan mükellefler fatura düzenlemeden önce muhatabının(mal veya hizmet sunduğu) www.efatura.gov.tr adresinde yer alan kayıtlı kullanıcı listesine kayıtlı olup olmadığını kontrol edecek, kayıtlı kullanıcı olması halinde elektronik fatura, kayıtlı kullanıcı değilse kağıt fatura düzenleyeceklerdir. İsteyen firmalar ihtiyari olarak e-fatura uygulamasına geçebilir.

Cezai Yaptırım : Zorunluluk kapsamında olup e-fatura uygulamasına belirtilen tarihte geçmeyen mükellefler Vergi Usul Kanunu'nun ceza hükümleri ile karşılaşacaklardır.

Elektronik fatura uygulamasına dâhil olma zorunluluğu getirilen mükellefler elektronik fatura uygulamasına kayıtlı olan diğer mükelleflere kâğıt ortamında fatura düzenleyemezler; düzenlemeleri halinde kâğıt ortamında düzenlenen bu faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.

	GİB PORTALI	GİB İLE ENTEGRASYON	ÖZEL ENTEGRATÖR
Mali Mühür	Alınması zorunlu	Alınması zorunlu	Alınması zorunlu
Bilgi Teknolojilerine Yatırım	Gerek yok	ERP sistemine göre değişen yüksek tutarlı yatırım	Yüksek tutarlı yatırıma gerek yok
Yaklaşık Fatura Adedi	5.000'den az	5.000 üzeri	5.000 üzeri
Uygulama Maliyeti	Yok	Lisans ve yıllık bakım ücreti	Düşük tutarlı giriş ya da kullanıcı ücreti ve fatura başına ve/veya sabit aylık ücret
Çok Kullanıcı ile Sisteme Giriş İmkânı	Yok	Var	Var
Arşivleme	Mükellefin sorumluluğunda	Mükellefin sistemi ile yurtiçinde yapılması zorunlu	Entegratörün sorumluluğunda
Entegrasyon Süreci	-	Süreç uzun	Süreç kısa
7x24 Çalışma, En Fazla 48 Saat İçinde Sorun Giderme, Felaket Kurtarma, vb.	-	Mükellef tarafından zorunlu	Entegratörün sorumluluğunda
Mevzuat Değişiklikleri	-	Yazılımın güncellenmesi gerekli	Entegratörün sorumluluğunda